

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI**

Zagreb, rujan 2011. g.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01 - pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak 76/10 i 85/10).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Temeljni akt kojim se uređuje i razvija sustav elektroničkog poslovanja u Hrvatskoj je Zakon o elektroničkom potpisu („Narodne novine“, br. 10/02 i 80/08), dok Zakon o elektroničkoj trgovini („Narodne novine“, br. 173/03, 67/08 i 36/09) uređuje pružanje usluga informacijskog društva. Naime, Republika Hrvatska je donošenjem Zakona o elektroničkom potpisu, započela s procesom stvaranja pravnog okruženja neophodnog za uspješno stvaranje, funkcioniranje i razvoj informacijskog društva, a koji je nastavljen donošenjem Zakona o elektroničkoj trgovini koji se primjenjuje od 08. studenog 2003.

Zakon o elektroničkoj trgovini uređuje pružanje usluga informacijskog društva, odgovornost davatelja usluga informacijskog društva, te pravila u vezi sa sklapanjem ugovora u elektroničkom obliku, dok se ne primjenjuje na zaštitu podataka, područje oporezivanja, javnobilježničku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, igre na sreću s novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igra u casinima, kladioničke igre i igre na sreću u automatima, a u skladu s odredbama posebnih zakona koji uređuju odnosna područja.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini

Ovim se Zakonom trebaju urediti sljedeća pitanja:

- Osiguravanje pravnog temelja za primjenu odgovarajućeg harmoniziranog zakonodavstva Europske unije, poglavito s Direktivom 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini“);
- Usklađenje zakonskog teksta na način da je u zakonski tekst preciznije definiran u dijelu pobližeg definiranja propisa koji prenose usklađeno zakonodavstvo Europske

unije;

- Odredbe propisane ovim Zakonom će terminološki i materijalno uskladiti zakonski tekst na način da je zakonski tekst preciznije definiran.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europske unije, Republika Hrvatska je preuzela obvezu usklađivanja zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije.

Cilj toga usklađivanja je razvoj i povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na međunarodnom i europskom tržištu, učinkovitiju zaštitu potrošača, te daljnji razvoj elektroničke trgovine poslovnog sektora, kao i općenitog razvitka elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj.

Donošenjem i primjenom novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini, trgovina će u tom segmentu biti prilagođena novim uvjetima na tržištu kao i praksi zemalja s razvijenim gospodarstvom, a što će pozitivno utjecati na suzbijanje nelojalne tržišne utakmice i minimiziranje neregistriranog gospodarstva, što je jedna od prioritarnih zadaća Vlade Republike Hrvatske.

Isto tako, novim će se Zakonom stvoriti pravni temelj za postupanje pri uređenju ovog područja (ista praksa koristi se i u državama članicama Europske unije – iz razloga brzog praćenja svih bitnih promjena na tržištu).

U skladu s navedenim, nakon usvajanja ovog Zakona, provedba istog kontinuirano će se pratiti s ciljem njegovog stalnog usklađivanja s promjenama na svjetskim tržištima, promjenama u razvoju novih tehnologija, te u skladu s potrebama trgovačke prakse i zaštitom pravne sigurnosti svih sudionika u trgovini, a to su gospodarstvenici, zaposlenici i na kraju potrošači Republike Hrvatske.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu ni proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članka 161. Poslovnika Hrvatskog Sabora („Narodne novine“, br. 71./00, 129/00, 117/01, 6/02-pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 69/07, 39/08 i 86/08) predviđena je mogućnost da zakon može biti donesen po hitnom postupku ukoliko to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske

sa zakonodavstvom Europske unije te osigurava uvjete za obavljanje elektronske trgovine u Republici Hrvatskoj bez poremećaja odnosno zapreka. Sukladno navedenom predlaže se donošenje predloženog Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONIČKOJ TRGOVINI

Članak 1.

(1) U Zakonu o elektroničkoj trgovini ("Narodne novine", br. 173/03, 67/08 i 36/09) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

„Članak 1.a

Ovaj zakon sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini").“

Članak 2.

(1) U članku 5. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„(2) Od pravnog subjekta koji obavlja uslugu informacijskog društva za pružanje usluga ne smije se zahtijevati prethodno odobrenje ili ispunjenje uvjeta istoznačnog učinka.

(3) Pravni subjekt koji se osniva i registrira pri nadležnom Trgovačkom sudu u Republici Hrvatskoj za obavljanje usluga informacijskog društva registrira djelatnost pod nazivom – usluge informacijskog društva.“

(2) Iza stavka 3. dodaju se stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„(4) Tržišna komunikacija koja je dio ili čini dio usluga informacijskog društva koju pruža član regulirane struke je dozvoljena uz uvjet poštovanja pravila struke koja se posebice odnose na neovisnost, dostojanstvo i integritet struke, kao i profesionalnu tajnu sukladno s posebnostima profesije.

(5) Član regulirane struke koji pruža uslugu informacijskog društva će jamčiti da će tržišna komunikacija koja je dio ili čini dio usluga informacijskog društva biti dostupna korisniku usluge u dobroj vjeri, pravedno i na jasan i nedvosmislen način.

(6) Profesionalna pravila o tržišnoj komunikaciji koja su dio ili čine dio usluga informacijskog društva moraju biti nediskriminirajuća, opravdana prevladavajućim kategorijama javnog interesa te razmjerna.“

Članak 3.

Naslov iznad članka 16., mijenja se i glasi:

„Tehničko omogućavanje pristupa i prijenosa informacija na komunikacijskoj mreži“.

Članak 4.

Naslov iznad članka 21., mijenja se i glasi:

„Obveza nadzora“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovog članka usklađuje se zakonski tekst s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (NN 93/11) uvrštenjem Direktive 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini") u zakonski tekst.

Uz članak 2.

Odredbom ovog članka izvršeno je usklađivanje s Direktivom 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini") na način da su stavci 2. i 3. usklađeni s člancima 3. stavak 2 i 4. Direktive 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini") na način da su u članku 5. izmijenjeni i dopunjeni:

- stavak 2. koji u potpunosti transponira članak 4. Direktive 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini");
- stavak 3. koji u potpunosti transponira članak 3. stavak 2. Direktive 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini").

Usklađivanje je izvršeno i s člankom 8. Direktivom 2000/31/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o pojedinim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebice elektroničke trgovine ("Direktiva o elektroničkoj trgovini") na način da je članak 5. dopunjen stavcima 4., 5. i 6. koji u potpunosti transponiraju isti.

Uz članak 3.

Odredbom ovog članka usklađivanje je izvršeno na način da je izmijenjen naslov iznad članka 16. shodno komentaru Europske komisije.

Uz članak 4.

Odredbom ovog članka usklađivanje je izvršeno na način da je izmijenjen naslov iznad članka 21. shodno komentaru Europske komisije.

Uz članak 5.

Odredbom ovog članka utvrđuje se stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakonu o elektroničkoj trgovini ("Narodne novine", br. 173/03, 67/08 i 36/09).

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJI SE MIJENJA ILI DOPUNJUJE
("Narodne novine", br. 173/03, 67/08 i 36/09)

SADRŽAJ I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje pružanje usluga informacijskog društva, odgovornost davatelja usluga informacijskog društva, te pravila u vezi sa sklapanjem ugovora u elektroničkom obliku.

(2) Odredbe se ovoga Zakona ne primjenjuju na zaštitu podataka, područje oporezivanja, javnobilježničku djelatnost, zastupanje stranaka i zaštitu njihovih interesa pred sudovima, te na igre na sreću s novčanim ulozima, uključujući lutrijske igre, igre u casinima, kladioničke igre i igre na sreću u automatima, a u skladu s odredbama posebnih zakona koji uređuju odnosna područja.

SLOBODA OBAVLJANJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Članak 5.

(1) Pružanje usluga informacijskog društva slobodno je.

(2) Za pružanje usluga informacijskog društva nije potrebna posebna dozvola, odobrenje ili koncesija.

(3) Djelatnost pravnog subjekta koji obavlja usluge informacijskog društva prilikom upisa u nadležni registar navodi se kao: usluge informacijskog društva.

OPĆA ODREDBA

Članak 16.

(1) Davatelj usluga informacijskog društva koji prenosi elektroničke poruke koje mu je predao korisnik usluga nije odgovoran za sadržaj poslanih poruka i njezino upućivanje, a pod uvjetom:

- da nije inicirao prijenos,
- da nije izvršio odabir podataka ili dokumenata koji su predmet prijena,
- da nije izuzeo ili preinačio podatke u sadržaju poruka ili dokumenata,
- da nije odabrao korisnika prijena.

(2) Prijenos poruka i pružanje pristupa porukama iz stavka 1. ovoga članka mora biti obavljeno na način da omogućuje automatsku, posredničku i prolazno-privremenu pohranu prenesenih poruka i u njima sadržanih podataka, te moraju biti privremeno pohranjene samo u vremenskom razdoblju koje je potrebno za prijenos poruka.

OBVEZE DAVATELJA USLUGA INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Članak 21.

(1) Prilikom pružanja usluge informacijskog društva davatelj usluga nije obvezan pregledavati podatke koje je pohranio, prenio ili učinio dostupnima, odnosno ispitivati okolnosti koje bi upućivale na nedopušteno djelovanje korisnika.

(2) Davatelj usluga informacijskog društva mora odmah po saznanju obavijestiti nadležno državno tijelo ako utvrdi:

- postojanje osnovane sumnje da korištenjem njegove usluge korisnik poduzima nedopuštene aktivnosti,
- postojanje osnovane sumnje da je korisnik njegove usluge pružio nedopušteni podatak.

(3) Davatelj usluga mora na temelju odgovarajućeg sudskog akta, odnosno upravnog akta, predložiti sve podatke na temelju kojih se može poduzeti otkrivanje ili progon počinitelja kaznenih djela, odnosno zaštita prava trećih osoba.